

کتابخانه شخصی امیرحسین کاشانی

شماره:

ردیف:

گزارش ساختمان

هنرستان صنعتی

تبریز

اردیبهشت ماه ۱۳۳۲

این گزارش از طرف هنرستان صنعتی تهیه و طبع گردیده است

گزارش ساختمان

هنرستان صنعتی

تبریز

اسفندماه ۱۳۳۱

تبریز - چاپخانه اداره فرهنگ

مقدمه

پیشرفت روزافزون صنعت و تأثیر زاید الوصف صنایع در زندگی سیاسی و اقتصادی ملت‌ها ایجاب مینمود که کانون‌هایی برای تعلیم صنایع و فنون جدید ایجاد گردد که بچوانان کشور امکان یادگرفتن انواع حرف و صنایع را بدهد تا از وجود آنان در پیشرفت امور فنی و اقتصادی کشور استفاده شود.

برای همین منظور در سال ۱۳۰۹ بدستور وزارت فرهنگ در تهران و مراکز استان‌های آذربایجان - خراسان - فارس - اصفهان در شهرستان‌های تبریز و مشهد و شیراز و اصفهان بتأسیس هنرستان‌هایی اقدام شد. این هنرستان‌ها برای تربیت افراد فنی جهت تکمیل متخصصین کارخانجات کشور که در آنوقت یکی پس از دیگری بدستور شاه ققید بایران وارد می‌گردید تأسیس گشته بود.

دوره تحصیل در این هنرستان‌ها در اول سه سال بوده و محصلین پس از طی دوره سه ساله و فرا گرفتن تعلیماتی که بیشتر جنبه عملی داشت بلافاصله بکارخانجات ملی و دولتی معرفی و شروع بکار مینمودند ولی رفته رفته پیشرفت امور صنعتی کشور ایجاب مینمود که افراد تحصیل کرده فنی که مدارج علمی و عملی آنان بیشتر از فارغ التحصیل‌های مدارس صنعتی سه ساله باشد تربیت گردیده در کارخانجات و مؤسسات صنعتی بعنوان کمک مهندسی مشغول کار شوند لهذا در اوایل سال ۱۳۱۴ دوره تحصیل در هنرستان‌ها از سه سال بشش سال بالا برده شد و ارزش تحصیلی فارغ التحصیل‌های این دوره‌های شش ساله مطابق با بند (۵) اساسنامه هنرستان‌های صنعتی کشور مصوب پانصد و شصتین جلسه شورای عالی فرهنگ برابر با دوره کامل متوسطه فنی تعیین گردید.

تاریخچه مختصر هنرستان صنعتی تبریز

همانطوریکه در مقدمه اشاره شد هنرستان صنعتی تبریز در سال ۱۳۰۹ بدستور وزارت فرهنگ تحت نظر اداره فرهنگ استان سوم تأسیس و شروع بکار نمود. در این وقت هنرستان تبریز تحت سرپرستی آقای غلامعلی خان ملکی اداره میشده و دارای دو بخش

دروذگری و فلزکاری بوده است در اواخر سال ۱۳۱۰ طبق تصمیم کلی دولت تمام هنرستانها بوزارت صنعت و معادن انتقال یافت و هنرستان صنعتی تبریز نیز جزو اداره صنعت و معادن استان سوم درآمد و در اینموقع آقای محمد حسن خان قلعه بیگی از طرف اداره صنعت و معادن بریاست هنرستان تبریز منصوب و شروع بکار نمود . در اوایل سال ۱۳۱۱ علاوه بر دو شعبه مذکور شعبه نقاشی نیز در هنرستان تبریز تأسیس و تحت نظر آقای رسام ارژنگی نقاش نامی کشور شروع بکار نمود ولی متأسفانه این شعبه مورد استقبال شایان عموم واقع نگردید و در سال ۱۳۱۵ این رشته تحصیل در هنرستان تبریز برجیده شد و از آن تاریخ تا امروز هنرستان فقط مشتمل بر دو رشته فلزکاری و دروذگری میباشد . در سال ۱۳۱۵ که با ایجاد کارخانجات اسلحه سازی و قند سازی و احداث راه آهن سرتاسری کشور احتیاج شدیدتری بترتیب افراد فنی و تحصیل کرده بنظر میرسید از طرف دولت عده ای مهندس از اتباع خارجی استخدام و در هنرستانها شروع بکار نمودند .

آقای مهندس کرمر تبعه آلمان در اوایل سال ۱۳۱۵ از طرف دولت استخدام و بمديريت فنی هنرستان تبریز منصوب و تا سال ۱۳۱۸ مشغول انجام وظیفه بوده است . در سال ۱۳۱۸ مشارالیه بهنرستان شیراز منتقل و آقای هانس ولف تبعه آلمان بهنرستان تبریز وارد و مشغول کار گردید که مشارالیه نیز تا شهریور ماه ۱۳۲۰ مدیریت فنی هنرستانرا عهده دار بوده و در این تاریخ بعلت خروج اتباع آلمانی از ایران تبریز را ترك نمود . در این موقع آقای ایزدیار مدت کمی یعنی از ابانماه الی اسفند سال ۱۳۲۰ سرپرستی امور هنرستان تبریز را عهده دار بوده و از اول اسفند ۱۳۲۰ آقای مهندس جمشید کوششی بریاست هنرستان منصوب و تا اردیبهشت ماه سال ۱۳۲۲ مشغول کار بوده است .

از اردیبهشت ماه سال ۱۳۲۲ تا شهریور ماه سال ۱۳۲۳ آقای حشمتی سرپرستی هنرستان تبریز را عهده دار بوده اند در اینموقع آقای محمود فتحعلی بکفالت هنرستان منصوب و تا تاریخ آذر ماه ۱۳۲۳ مشغول کار بودند . در آذر ماه سال ۱۳۲۳ از طرف وزارت اقتصاد ملی آقای مهندس جواد فلاحي بریاست هنرستان صنعتی تبریز منصوب و مشغول کار گردیدند و تا امروز

در این سمت باقی میباشند . و در این مدت بعلت جدیت و کوششهای فراوانی که در خصوص پیشرفت امور و توسعه هنرستان بعمل آورده اند چندین بار از طرف مقامات وزارتی مورد تشویق و تقدیر واقع گردیده اند .

تاریخچه مختصر ساختمان هنرستان صنعتی تبریز

هنرستان تبریز در ششگلان دربند رشديه منزل مرحوم سرهنگ سعید خان عدل تأسیس و پس از مدتی بخیابان فردوسی و بعد بمحله اهراب و بعد از آن بکوچه پستخانه انتقال یافت و در سال ۱۳۱۶ ساختمان ملکی آقای حاجی محمدجعفر اصفهانی واقع در چهارراه شهرداری منتقل و تا چند روز قبل در همان ساختمان مشغول کار بوده است .

در این مدت اولیای هنرستان از لحاظ اینکه در ساختمانهای استیجاری هنرستان بهیچوجه نکات فنی و احتیاجات واقعی آن پیش بینی نشده بود همیشه در فشار و زحمت بوده اند لذا از سال ۱۳۱۸ اقدام بتیمه بنای مخصوص برای هنرستان تبریز که کلیه احتیاجات فنی پیش بینی شده باشد گردید و پس از مطالعاتی که در خصوص تعیین محل بنا بعمل آمد میدان مخروطه و متروکه ای که در ضلع شمالی خیابان زهره و جنب باغ گلستان واقع بود برای این منظور انتخاب و قسمتی از این زمین که بالغ بر ۱۵۰۱۶ متر مربع بود از قرار متری ۱۰ ریال توسط اداره اقتصاد ملی وقت از اداره شهرداری تبریز خریداری و سند مالکیت آن بشماره ۱۰۸۹۹ مورخه ۱۹۱۱۷ در دفترخانه رسمی شماره ۱۵ تنظیم گردید و بلافاصله نقشه لازم برای بنای ساخته ان هنرستان تهیه و آگهی مناقصه جهت تعیین شرکت مقاطعه کار ساختمانی منتشر گردید و پس از طی جریان قانونی شرکت ساختمانی خارجی که مدیر آن از اتباع سویس بوده برنده مناقصه گردید مقدمات شروع عملیات ساختمانی در دست شروع و اقدام بود که جریانات شهریورماه سال ۱۳۲۰ پیش آمد نمود و بعلت گرفتاریهای سیاسی انجام عملیات ساختمانی در بوته تعویق افتاد .

مجدداً در سال ۱۳۲۵ توجه مخصوص دولت باحداث بنای معظمی برای هنرستان تبریز جلب و بلافاصله آقای مهندس علی اصغر لواسانی ریاست محترم آموزش فنی وزارت اقتصاد ملی

به تبریز اعزام و در محل مطالعات لازم در خصوص شروع ساختمان بعمل آمد.

در نتیجه گزارشات کاملی که از احتیاجات هنرستان بمرکز داده شد دستور شروع ساختمان صادر گردید در نتیجه در اوایل سال ۱۳۲۶ آگهی مناقصه ساختمان هنرستان که نقشه آن با در نظر گرفتن احتیاجات فنی و تعلیماتی و با پیش بینی نمودن پیشرفتهای بعدی آن از طرف اداره کل ساختمان وزارت دارائی تنظیم شده بود منتشر و پس از انجام مقررات قانونی شرکت ساختمانی ایران شهر برنده مناقصه شناخته شد و قرارداد (ت ۹۹) بین شرکت مزبور و وزارت اقتصاد ملی منعقد گردید عملیات ساختمانی بلافاصله شروع و در طی سه سال کار یعنی در اوایل سال ۱۳۲۸ عملیات ساختمانی قسمتهای عمده و اساسی بنا خاتمه یافت.

اقدامات و خدمات ذیقیمتی که جناب آقای مهندس لواسانی ریاست اداره آموزش فنی وقت در خصوص ساختمان هنرستان تبریز انجام داده اند فراموش شدنی نیست آقای مهندس فلاحی با پیروی از ابلاغهای شماره ۲۴۲۲ - ۱۴۹۵۰ - ۲۷۶۷۱۶ و ۱۰۱۴۹ - ۱۷۴۹۶ - ۲۷۷۱۳ وزارت اقتصاد ملی از اولین روز شروع ساختمان هنرستان از لحاظ فنی در امور ساختمانی نظارت داشته اند.

در شهریور ماه سال ۱۳۲۸ بموجب تصویبنامه هیئت وزیران ۲۴۰۴-۳۵۶۹ - ۲۸۳۱۲ مقرر گردید تمام هنرستانها با کارمندان تعلیماتی و ائانه و ساختمانهای دولتی مربوطه از وزارت اقتصاد ملی بوزارت فرهنگ تحویل و واگذار گردد.

در تاریخ ۲۸۹۲۷ توسط کمیسیون مرکب از نمایندگان اداره کل ساختمان و دارائی و فرهنگ بصورت آقایان مهندس اورنگ دانا بازرس اداره کل ساختمان وزارت فرهنگ و آقای مهندس دانشور نماینده اداره فرهنگ آذربایجان و آقای نجارپور نماینده اداره دارائی شهرستان تبریز و آقای مهندس شانه صورت مجلس دایر بتحویل و تحول تنظیم و امضاء و عملیات تحویل بنای نیمه تمام از وزارت اقتصاد ملی بوزارت فرهنگ خاتمه پذیرفت.

قسمتهای مختلف ساختمان جدید هنرستان

ساختمان هنرستان در سمت جنوب محوطه ای بوسعت ۲۵۷۷۸ متر مربع قرار گرفته و

زیر بنای ساختمان که شامل قسمت مختلف زیر میباشد در حدود ۴۴۳۰ متر مربع میباشد :

۱- قسمت الف - چهار طبقه شامل کلاسهای درس و راهرو های مربوطه و پله سرتاسری چهار طبقه که در انتهای غربی این قسمت از بنا واقع است اطاقهای واقعه در این ضلع عبارتست از طبقه زیر زمین شامل قسمتهای وسیع برای نهارخوری و سه طبقه دیگر هر یک شامل پنج اطاق با ابعاد ۵۰۳۰×۲۱ متر

۲- قسمت ب - سه طبقه شامل آمفی تئاتر و سالن آزمایشگاه فیزیک و سرسرای ورود اصلی با پله کان اصلی ساختمان (تالار سخنرانی و تالار آزمایشگاه هر کدام با ابعاد ۲۸×۱۳۳۸ متر)

۳- قسمت ج - شامل قسمت اداری و دفتری هنرستان - دو طبقه هر کدام از طبقات مزبور شامل چهار اطاق میباشد .

۴- قسمت د - دو طبقه شامل دستگاه حرارت مرکزی که در طبقه زیرین آن آب انبار قرار گرفته .

۵- قسمت ه - و - ز - یک طبقه شامل راهرو کارگاهها باستثنای انتهای راهرو که بمنظور ایجاد آبدارخانه و قهوه خانه دو طبقه است .

۶- قسمت ح - ط - ی - ک - شامل چهار کارگاه هر یک با ابعاد ۱۰۵×۲۲ متر که بین آنها فواصل و محوطه خالی برای روشنایی و تابش نور آفتاب قرار داده شده است .

عملیات ساختمانی انجام یافته از آبانماه سال ۱۳۴۸ لغایت اسفند ماه ۱۳۴۰

در اواخر سال ۱۳۲۸ با انجام یافتن قسمتی از عملیات ساختمانی قسمتهای مختلفه بنا و مصرف شدن نوزده میلیون ریال اعتبار حواله شده در مقابل پرداخت وجه شانزده فقره صورت وضعیت موقت کارهای انجام یافته شرکت سهامی ایران شهر مکاتبات و تلگرافات متعدد بین اداره فرهنگ آذربایجان و وزارت فرهنگ مبادله و تناضا شده که با عطف توجه با اهمیت موضوع در حدود شش میلیون و پانصد هزار ریال اعتبار تصویب و حواله نمایند تا کارهای ساختمانی متوقف شده بواسطه نبودن اعتبار ادامه داده شود .

در مرداد ماه سال ۱۳۲۹ بمناسبت تمام شدن مدت و مبلغ قرارداد با تمدید مدت قرارداد قبلی و تهیه و ارسال شانزده فقره نقشه مربوط بتاسیسات ساختمان که بتصویب کمیسیون فنی

مشورتی مرکز رسیده بود مرحوم دکتر مهندس احمد اکبری فرد که سابقاً هم مدیریت کارگاه هنرستان را به عهده داشت مجدداً از طرف شرکت سهامی ایران شهر بسمت نمایندگی و مدیر کارگاه ساختمان معرفی و با ارسال برنامه ادامه عملیات فرهنگ بناکاری و کارهای ساختمانی از تاریخ ۱۳۲۹/۱۱/۱۳ از طرف شرکت نامبرده مجدداً شروع گردید. در این موقع یعنی در مهر ماه سال ۱۳۲۹ اعتباری برابر با ۵۰۰۰۰۰۰ ریال جهت تکمیل بنای نیمه تمام هنرستان از طرف وزارت فرهنگ اداره دارائی تبریز حواله گردید و با وجود اینکه از طرف شرکت مقاطعه کار عملیات ساختمانی شروع گردیده بود ولی بعلت عدم مساعدت هوا مجدداً پس از یک ماه و نیم کار عملیات ساختمانی بکلی تعطیل و در نتیجه از اعتبار ساختمانی مذکوره در بالا فقط ۳۵۰۰۰۰۰ ریال آن بمصرف تکمیل بنا رسیده بقیه بمرکز برگشت داده شد - و ضمناً به آقای مهندس فلاحی رئیس هنرستان صنعتی در تاریخ ۱۳/۷/۲۹ از طرف فرهنگ آذربایجان مأموریت داده شده که از لحاظ فنی و سیم کشی نظارت کامل نموده و با آقای مهندس دانشور و مهندسین شرکت تشریک مساعی نمایند.

بطور کلی عملیات ساختمانی و بناکاریهای انجام یافته در عرض چهار سال (از ۱۳۲۶ تا ۱۳۳۰) با در نظر گرفتن قسمتهای مختلف بشرح زیر میباشد:

۱- در قسمت الف (کلاسها) سفت کاری و پوشش با خربای چوبی و آهن ورقی - اندود و گچ و خاک و سفیدکاری - قسمتهای داخلی - نصب در و پنجره - فرش موزائیک کف سه طبقه فوقانی تکمیل گردیده و فقط قسمتی از سفیدکاری (محل انشعاب لوله کشی برای آزمایش بعدی) فرش موزائیک زیرزمینها - رنگ کاری و نصب شیشه و در و پنجره - سیم کشی و نصب چراغهای لازم ناقص مانده بود.

۲- در قسمت ب - (آمنی تئاتر و سالن آزمایشگاه فیزیک - در طبقه دوم - سرسرای ورودی اصلی پله کان اصلی بنا) سفت کاری بکلی تمام شده ولی پله بندی سرسرا و پوشش طبقه فوقانی ناقص مانده که خربای آهنی آن نصب شده و نسبت بتکمیل پوشش و لوله کشی و سیم کشی بعداً باید اقدام شود.

۴ - در قسمت ج - (قسمت اداری و دفتری) سفت کاری و پوشش شیروانی و اندود و گچ و خالک و سفیدکاری داخلی و نصب درو و پنجره تکمیل گردیده فقط فرش موزائیک کف قسمتهای داخلی و نصب شیشه و در و پنجره و رنگ کاری ناقص مانده است.

۴ - در قسمت د - (محل دستگاه حرارت مرکزی در طبقه پائین) سفت کاری تکمیل و نصب شیشه و کف سازی و رنگ کاری ناقص مانده و دستگاه حرارت مرکزی نیز وارد نشده و نصب نگردیده است.

۵ - در قسمتهای ه - و - ز - (راه رو کارگاهها با اطاقهای مخصوص برای جمع کردن ابزار و آلات) سفت کاری و پوشش با خربای چوبی و نصب در و پنجره اطاقهای مخصوص برای جمع کردن ابزار و آلات و نصب لوله های سیم کشی تکمیل گردیده ولی پایه بندی داخلی در دو محل - سفیدکاری و کف سازی و نصب شیشه در و پنجره و رنگ کاری ناقص مانده است.

۶ - در قسمتهای ح - ط - ی - ک - (چهار کارگاه) سفت کاری تکمیل و خربای آهنی نصب شده ولی پوشش شیروانیها و کف سازی و سیم کشی و لوله کشی و سفیدکاری ناقص مانده است.

جریان کارهای انجام یافته در سال ۱۳۳۱ و تکمیل و تحویل قسمت الف

بطوریکه مذکور شد در اواخر سال ۱۳۳۰ شرکت سهامی ساختمانی ایرانشهر بعزت نبردن اعتبار و عدم وصول مطالبات خود کارهای ساختمانی را تعطیل نمود مشاهده این وضع و علاقه شدیدی که اداره فرهنگ استان سوم در تکمیل و توسعه هنرستان صنعتی تبریز و ایجاد مدارس حرفه ای جدید داشت جناب آقای دهقان ریاست محترم فرهنگ استان سوم را بر آن داشت که اقدامات مؤثرتری در تأمین اعتبار ساختمانی جهت تکمیل قسمتی از بنا بعمل آورد.

پس از زحمات و مکاتبات زیادی که بعمل آمد تأمین اعتبار ساختمانی از اعتبارات دولتی مقدور نگردید و تصمیم گرفته شد برای این منظور از اعتبارات فرهنگی سازمان برنامه استفاده گردد.

در این موقع کمیسیونی بعضویت جناب آقای دکتر شباهنگ و آقای مهندس فرشی

و آقای لو کارشناس فرهنگی یونسکو از طرف سازمان برنامه بمنظور بازدید و مشاهده احتیاجات فنی کارخانجات و راههای آذربایجان تبریز وارد گردیده بود در اثر راهنماییهای اداره فرهنگ استان ۳ ساختمان نیمه تمام هنرستان بازدید و اطلاعات لازم درخصوص ساختمان در اختیار اعضای کمیسیون گزارده شد ضمناً آقایان اعضای کمیسیون از محل و محصولات هنرستان تبریز بازدید بعمل آوردند و ضمن تحسین از پیشرفت امور فنی هنرستان لزوم تکمیل بنای نیمه تمام را گواهی و وعده همه نوع مساعدت را دادند.

لذا در اسفند ماه ۳۰ شرح مفصلی از طرف اداره فرهنگ آذربایجان بمقام وزارت متبوع عرض و باتذکر اینکه بنای نیمه تمام هنرستان در اثر ناقص بودن و غیرقابل استفاده ماندن بتدریج خراب شده و موجبات اتلاف هزینه و اقدامات گذشته فراهم میشود تقاضا گردید که اقلاً در حدود پانصد هزار ریال از اعتبارات مستمر ساختمانی یا از سازمان برنامه مساعدت بشود که ساختمان ضلع A از هنرستان را باتمام رسانده کلاسها و کارگاههای فعلی هنرستان صنعتی که در عمارت استیجاری مخروبه و نامناسب اداره میشود بمحل جدید انتقال داده شود تا در سالهای بعد با بودن اعتبار ساختمان کارگاههای مفصل و قسمتهای دیگر بتدریج تکمیل و مورد استفاده قرار گیرد. بالاخره در مهرماه سال ۱۳۳۱ در اثر جدیت و علاقه جناب آقای کیهان رئیس کمیسیون مشترک سازمان برنامه و فرهنگ و جناب آقای دکتر شباهنگ و همچنین در نتیجه پشتکار و جدیت جناب آقای دهقان و مراجعات مکرر مشارالیه بمقامات مؤثر سازمان برنامه با پرداخت ۵۰۰۰۰۰ ریال اعتبار ساختمانی جهت تکمیل بنای نیمه تمام هنرستان موافقت گردید. و بلافاصله اعتبار مزبور در اختیار اداره فرهنگ استان ۳ قرار داده شد تا تحت نظر مستقیم خود بمصرف تکمیل بنا برساند.

نظر براینکه فقط تکمیل قسمتی از بنا از محل این اعتبار مقدور بود لهذا تصمیم گرفته شد قبلاً ضلع A که شامل کلاسهای درس و دو باب زیرزمین بود تکمیل گردد. ضمناً چون استقرار تمام قسمتهای هنرستان بخصوص کارگاهها در این قسمت عملی نبود لهذا تصمیم گرفته شد یکباب سالن و سه باب اطاقی که در قسمت شمال غربی محوطه در سابق بنا شده بود تعمیر

و از آن قسمت جهت استقرار بخش فلزکاری هنرستان استفاده گردد .

کلیه عملیات تکمیلی قسمت A بنا که از محل اعتبار ۵۰۰۰۰۰ ریال سازمان برنامه انجام شده با نظارت آقایان مهندس دانشور نماینده اداره کل ساختمان و مهندس فلاّحی رئیس هنرستان و آقای شمس الدین پرویزی ناظر مالی دارائی آذربایجان در ساختمانهای تبریز انجام گرفته است .

از طرف شرکت ایران شهر نیز آقای نیکلا طااطوس هارطونیان بمدیریت کارگاه و نمایندگی شرکت با اداره فرهنگ تبریز معرفی گردیده بود .

عملیات تکمیلی انجام شده در قسمت A ساختمان بقرار زیر میباشد :

- ۱- رنگ آمیزی در و پنجره و رنگ لعابی دیوارهای داخلی .
- ۲- آجر فرش موزائیک کف يك اطاق در طبقه دوم (سایر قسمتها در سالهای قبل انجام یافته است) .
- ۳- تهیه و نصب سنگ تراش برای کف پنجره ها از خارج .
- ۴- تهیه و نصب نرده آهنی پله غربی .
- ۵- ساختن پله زیرزمین .
- ۶- نصب و محکم کردن چند عدد نرده زیرزمین که از محل خود کنده شده است .
- ۷- بتون ریزی کف زیرزمینها غیر از آشپزخانه .
- ۸- فرش موزائیک راهرو زیرزمین .
- ۹- کف سازی و *Cours anglaires* و کانال سازی کف آنها .
- ۱۰- اسفالت کاری پیاده رو جنوبی ساختمان جلو قسمت A .
- ۱۱- تهیه و نصب شیشه های قسمت A (یکقسمت از شیشه های پنجره های طبقه دوم قبلاً نصب شده است) .
- ۱۲- تکمیل سیم کشی و نصب کلید و پریز و سایر لوازم سیم کشی (لوله های برگمان قبلاً جاگذاری شده است)

- ۱۳- فرش موزائیک کف دو اطاق زیرزمین .
- ۱۴- فرش موزائیک کف پنجره های زیرزمین .
- ۱۵- نصب سنگ تخته ای برای پوشش گورانگلر غربی .
- ۱۶- نمای دیوارهای قائم گورانگلرها .
- ۱۷- اندود سیمانی روی کف بتونی اطاقهای زیرزمین .
- ۱۸- تهیه و نصب دربهای آهنی جهت منفذهای شופاژ و اگردها .
- ۱۹- حفر چاه آب باران یکحلقه در سمت غربی و اتصال آن با لوله های سیمانی بمجرای ناودانها .
- ۲۰- تکمیل یکباب از مستراحهای قسمت A با حفر چاه ایرانی برای فاضل آب .
- ۲۱- شن ریزی با ماسه مخلوط از محل درب ورودی محوطه ساختمان تادم درب آسایشگاه قدیمی بعرض سه متر .
- ۲۲- اندودکشی با ماسه آهک روی سنگ چینی و قسمتی از آجرچینی دیوار قدیمی جنوبی محوطه .

تعمیرات ساختمانی که ازمحل اعتبار سازمان برنامه در سال ۱۳۳۱ در ساختمان
واقع در قسمت شمال غربی محوطه انجام شده است

- ۱- دیوارکشی آجری در محل راهرو بین سالن بزرگ و اطاقهای شمالی آسایشگاه و گچ و خاک و سفیدکاری مربوطه به آن .
- ۲- کندن درب موجود شمالی راهرو کوچک بین اطاقها و تیغه کشی بانیم آجری محل درب و گچ و خاک و سفیدکاری مربوطه به آن .
- ۳- کندن محل سه باب پنجره در دیوار غربی سالن بزرگ، تهیه و جاگذاری پنجره ها باندازه های ۱۶۴۰×۱۲۰ متر با نصب شیشه و رنگ آمیزی بارنگ روغنی .
- ۴- سفیدکاری بارنگ لعابی سقف سالن بزرگ .
- ۵- جا گذاشتن یک عدد درب بزرگ تازه ساخت در وسط سالن بزرگ و رنگ آمیزی

بارنگ روغنی و دیوارکشی دور آن با ارتفاع ۳ متر (توضیح اینکه درب مزبور از طرف هنرستان بمقاطعہ کار تحویل گردیده است) .

۶- کندن محل و جاگذاری یک عدد درب کوچک به اندازه های ۰٫۵ × ۰٫۸۰ متر بین اطاق خارج آسایشگاه و سالن بزرگ (توضیح اینکه مقاطعہ کار قبول نموده که این کار را برایگان انجام دهد) .

۷- جاگذاری دو عدد پنجره با اندازه های ۱٫۰۰ × ۱٫۰۰ متر برای محلی که بعنوان انبار ابزار در زاهر و شمالی سالن بزرگ احداث خواهد شد (توضیح اینکه برای این کار وجهی بمقاطعہ کاو پرداخت نخواهد شد) .

عملیات تکمیل ضلع A در اواسط اسفند ماه ۱۳۳۱ خاتمه یافت و در همین موقع هنرستان بمحل جدید خود منتقل و مستقر گردید امید است در نتیجه توجہات اولیای وزارت فرهنگ و سازمان برنامه بقیه ساختمانهای هنرستان نیز که مورد احتیاج شدید میباشد بزودی تکمیل گردیده مورد استفاده قرار گیرد .

در صورت تکمیل تمام قسمتها ساختمان هنرستان تبریز دارای اطاقها و کارگاههایی بشرح زیر خواهد بود :

بلوک A - چهار طبقه و مشتمل بر : ۱۵ باب اطاق با اندازه های ۲۲ × ۳۰ متر و چهار باب زیرزمین با اندازه های ۴۰ × ۳۰ متر و یکباب آشپزخانه با اندازه های ۱۰ × ۲۰ متر میباشد و چهار دستگاه مستراح یکدستگاه در هر طبقه و هر دستگاه با پنج حلقه مستراح فرنگی با کانالیزاسیون ، فاضل آب *Fausseptique* که شامل چهار حلقه چاد فوسپتیک و سه حلقه چاه ایرانی میباشد .

این قسمت از ساختمان دارای لوله کشی کامل آب و حرارت مرکزی بوده و پوشش سقف طبقه آخر ساختمان با خریای چوبی و پوشش آهنی میباشد که عملیات ساختمانی قسمت عمده خاتمه یافته و فعلاً مورد استفاده محصلین میباشد .

عرض راهرو در این قسمت ۲۲ متر و طول آنها ۴۷ متر است .

بلوك B - مشتمل بر محل درب وزودی اصلی با درب آهنی باندازه های 4×370 و بالای درب و رودی صفحه بتونی که با سه ستون سنگی نگهداری میشود کار گذارده شده است در این قسمت دو باب تالار سخنرانی و فیزیک بشرح زیر قرار دارد :

۱- تالار سخنرانی باندازه های 28×1386 متر مربع .

۲- تالار فیزیک و لابراتوار 28×1338 مترمربع .

ضمناً در این قسمت سه باب اطاق باندازه های 85×65 و یک اطاق باندازه های 85×393 متر ساخته شده است .

روشنایی تالار نمایش و سخنرانی با نور مکوس تأمین گردیده است .

بلوك C - قسمت دفتر و اداری هنرستان .

این قسمت دو طبقه بوده و در هر طبقه چهار باب اطاق بشرح زیر قرار گرفته است :

۱- یکباب اطاق 60×1062

۲- سه باب اطاق هر یک 462×612 متر مربع .

۳- یکباب مستراح مشتمل بر سه حلقه مستراح .

عرض راهرو در این قسمت 262 متر میباشد .

پوشش سقف این قسمت خرابی چوبی و پوشش آهنی تشکیل شده در این قسمت سیم کشی جریانهای ضعیف برای تلفن و زنگ اخبار نیز پیش بینی گردیده است .

این قسمت نیز دارای لوله کشی آب و لوله کشی حرارت مرکزی میباشد .

قسمت **D - E - F - G** - این قسمت مشتمل بر چهار باب کارگاه باندازه های 22×105

متر مربع که در داخل هر کدام دو باب اطاق 384×466 مترمربع بمنظور اطاق انبار و اطاق هنرآمور ساخته شده است .

کف کارگاهها از بتن بوده و پوشش سقف آنها با خرابی آهنی و صفحات آهنی تشکیل خواهد گردید .

طول راهرو قسمت کارگاهها یکصد متر بوده و عرض آن 25 متر است .

قسمت J-I-H - در این قسمت در امتداد و انتهای راهرو در مقابل کارگاهها دو باب

مستراح شامل ۱۲ حلقه مستراح و دو باب حمام سرد مشتمل بر ۱۲ دوش ساخته شده است .

ضمناً يك اطاق ۱۷۲۰×۵ متر مربع برای ریخته‌گری

و يك اطاق ۱۱×۶۵ متر مربع برای کوره آهنگری .

و يك اطاق ۵×۴ متر مربع برای انبار بخش .

درمقابل بخش فلزکاری ساخته شده است .

و در مقابل کارگاه بخش درودگری اطاقهایی بشرح زیر ساخته شده :

يك اطاق انبار ۴×۵ متر مربع

يك اطاق ۱۱×۶۵ متر مربع برای کارهای تمام شده .

يك اطاق ۱۷۲۰×۵ متر مربع برای رنگ .

در زیر این سه باب اطاق و راهرو مربوطه زیرزمینهایی بمنظور سالن ورزش زمستانی و

آبدارخانه ساخته شده است .

در فاصله بین کارگاهها فضائی بمساحت ۱۷۲۰×۲۷ متر مربع بمنظور استفاده از نور

روشنائی مستقیم برای کارخانها پیش‌بینی شده و در هر يك از این قسمتها یکعدد حوض

ساخته خواهد شد .

در قسمت جنوبی بلوك A استخری باندازه‌های ۱۶۹۰×۶۹۰ متر ساخته شده است .

و ضمناً ساختمان دارای آب انباری باندازه‌های $۱۲ \times ۱۳ \times ۴۵$ مترمکعب میباشد که

از آن بمنظور کار انداختن تأسیسات حرارت مرکزی و پر کردن منبع آب لوله‌کشی که محل

و منبع آن در بالای پله‌های اصلی ساختمان پیش‌بینی شده استفاده خواهد شد .

دورتادور محوطه باسشنای قسمت جنوبی آن که مشرف بخیابان زهره میباشد دیوارکشی

با آجر ابلقی و بندکشی سیمانی گردیده و بالای دیوارها نیز صفحات بتونی بمنظور حفاظت

آن در تمام طول آن ساخته شده است .

نظر براینکه قسمت دفتری هنرستان (بلوك C) مورد احتیاج هنرستان بود ازطرف

اداره فرهنگ آذربایجان بمقاطعہ کار دستور داده شد نسبت بتکمیل ساختمان این قسمت اقدام نماید تا هرچه زودتر مورد استفاده هنرستان قرار گیرد .

هزینه تکمیل این قسمت قرار است از اعتبارات سازمان برنامه پرداخت گردد .
همچنین بلسوك B (سرسرای ورودی و تالار سخنرانی و آزمایشگاه) فوق العاده مورد احتیاج هنرستان میباشد ولزوم تکمیل این قسمت را جناب آقای دکتر نصیری معاون محترم وزارت فرهنگ و آقای راد رئیس محترم فرهنگ شهرستانها در موقع بازدید محل تأیید فرموده بودند لذا در اسفند ماه سال جاری جناب آقای دهقان ریاست محترم فرهنگ استان ۳ نظر بعلاقه شدیدی که در تکمیل بنای هنرستان و توسعه مدارس صنعتی و حرفه ای دارند در مرکز با اولیای قسمت فرهنگی سازمان برنامه مذاکرات لازم بعمل آوردند که جهت تکمیل قسمت مزبور مبلغ هفتصد هزار ریال اعتبار تأمین و پرداخت گردد .

در اثر مساعدتهای ذقیمت جناب آقای مهندس زنگنه مدیر عامل محترم سازمان برنامه و جناب آقای دکتر نصیری معاونت محترم وزارت فرهنگ که همواره کمکهای شایان توجهی در پیشرفت فرهنگ استان آذربایجان مبذول میفرمایند و همچنین در نتیجه علاقه و توجهات جناب آقای مسعود کیهان ریاست محترم کمیسیون فرهنگ و جنابان آقایان دکتر بینا و دکتر شباهنگ و دکتر منجمی و راد و دکتر بیرجندی اعضای محترم کمیسیون فرهنگ سازمان برنامه و جناب آقای مهندس فرشی مشاور فنی سازمان برنامه و جناب آقای ذوالریاستین و علاقه و جدیت های خستگی ناپذیر جناب آقای علی دهقان ریاست محترم فرهنگ استان ۳ امید است هرچه زودتر اعتبارات لازم جهت تکمیل کلی بنا تأمین و حواله گردد تا بنای نیمه تمام هنرستان که در اثر مدتها تعطیل کارهای بنایی آن کلیه قسمت های رو بخوابی میرفت باتمام رسانده شود و صدها تن از جوانان با ذوق و علاقمند کشور بتوانند در ساختمان مزبور تعلیمات فنی و حرفه ای را فرا گرفته و افراد مفیدی برای جامعه ایرانی باشند . جوانان و اهالی حقیقت شناس آذربایجان هرگز خدمات ذقیمت آقایان مزبور را که بفرهنگ آذربایجان نموده اند فراموش نخواهند کرد

کارمندان شاغل خدمت هنرستان صنعتی تبریز در سال تحصیلی

۱۳۲۲ - ۳۱

ردیف	نام - نام خانوادگی	سمت	ردیف	نام - نام خانوادگی	سمت
۱	آقای مهندس جواد فلاحي	رئيس	۱۹	آقای حسين ملك فام	ديبر رياضيات
۲	» محمود فتحعلی	ناظم و ديبرزبان بيگانه	۲۰	» محمدحسن نخجواني	ديبر ادبيات
۳	» علی ميهن دوست	متصدی دفتر	۲۱	» مجيد ارومچي	ديبر شيمي
۴	» بانو مليحه دل آگاه	ماشين نويس	۲۲	» بيت الله جمالی	ديبر ادبيات
۵	» جعفر دانشجو	حسابدار وصاحب جمع	۲۳	» دکتر شريف هشترودي	ديبر بهداشت
۶	سيد ابوالحسن اشراقي نژاد	مباشر خريد	۲۴	» علي اصغر شهردار	مربی ورزش
۷	خداويردي اويسی اسکویی	انباردار	۲۵	» عباس ظهوري	ديبر فيزيك
۸	» سيد عبدالله سيد باقري	ديبر رياضيات	۲۶	» كاظم كاغندي نوبر	استادكار فلزكاري
۹	مهندس اسماعيل ناصحزاده	هنرآموز فلزكاري	۲۷	» علي تيفه سازي حق	استادكار آتشكاري
۱۰	آقای هرمان ديتريش	معلم فني	۲۸	» محمد تيفه سازي حق	»
۱۱	» دارا حمزه تاش	هنرآموز فلزكاري	۲۹	» محمد هاشمي بهادري	استادكار دروديگري
۱۲	» محمد باقر صدقي	»	۳۰	» محمد كناردشتي	خدمتگزار جزء
۱۳	» احمد نكوفر	»	۳۱	» قلی بهاري نصيري	»
۱۴	» محسن ايراني	»	۳۲	» نوروز خادم تبريزي	»
۱۵	» عباس ملكزاده	هنرآموز دروديگري	۳۳	» زين العابدين افشردی	»
۱۶	» اصغر صولتي	»	۳۴	» كريم خالص	»
۱۷	» يوسف صديقي	»	۳۵	» اللهويردي جعفرخاني	سرايدار
۱۸	» نصرت الله دانشور	ديبر ادبيات و تاريخ جغرافي	۳۶	» عسگر عربي خياباني	»

خلاصه اعتبار حمایت‌تعمیلی ساختمان هنرستان که از مجل اعتبارات سازمان برنامه در سال جاری بمصرف رسیده است
از اعتبارات سازمان برنامه در سال جاری جمعاً مبلغ ۶۵۸۹۱۰ ریال
بشرح زیر بمصرف تکمیل باوکه‌های A و C ساختمان هنرستان تبریز
رسانده شده است :

۱- بهاء عملیات انجام شده در بلوک A بالغ بر ۵۲۵۴۰۰ ریال بوده
که از این مبلغ بموجب ۶ فقره صورت وضعیت موقت ۴۶۰۰۰۰ ریال
بآقای طاطاوس نیکلاهارطونیان نماینده رسمی شرکت پیمانکار کارسازی
و ۶۵۴۰۰ ریال از بابت صدی ده حسن انجام کار و صدی بیست
رسیدگی بعدی کسر شده که بعداً باید پرداخت گردد.

۲- بهاء عملیات تکمیلی انجام شده در بلوک C بالغ بر ۱۳۳۵۱۰
ریال بوده که از این وجه مبلغ ۱۰۵۳۲۷ ریال بموجب دو فقره صورت
وضعیت موقت بمقاطع کار پرداخت و بقیه آن که بالغ بر ۲۸۱۸۳ ریال
میباشد بابت صدی ده حسن انجام کار و صدی بیست رسیدگی بعدی کسر
شده و بعداً بایستی پرداخت گردد.

دبیرستان حرفه‌ای تعمیرات مکانیکی پسران تبریز

در چند سال اخیر تأسیس و توسعه مدارس حرفه‌ای و صنعتی همواره در رأس برنامه‌های اصلاحی وزارت فرهنگ قرار داده میشود تا بوسیله ایجاد این نوع مدارس عده‌ای از جوانان کشور بمدارس صنعتی و حرفه‌ای جلب و بایاد دادن تعلیمات فنی و هنری بجوانان آنان را افراد فید و مولد تربیت نمایند تا از وجود آنها در بسط و توسعه اقتصادیات کشور استفاده گردد خوشبختانه اداره فرهنگ استان ۳ در اجرای این منظور خیر و عالی وزارت فرهنگ پیشقدم شده و در مهرماه سال ۱۳۲۹ با وجود نبودن اعتبار و وسایل کار لازم اقدام بتأسیس دو باب دبیرستان حرفه‌ای (دبیرستان حرفه‌ای تعلیمات مکانیکی پسران و دبیرستان حرفه‌ای دختران) در تبریز نمود و با این اقدام ذیقیمت یکی از بزرگترین آرزوهای دیرین مردم آذربایجان و بخصوص جوانان علاقمند بتحصیل را جامعه عمل پوشانید .

دبیرستان حرفه‌ای پسران علی‌رغم مشکلات و ضیق بودجه ایکه اداره فرهنگ آذربایجان در سال ۲۹ گرفتار آن بو در نتیجه اهتمام و علاقمندی جناب آقای دهقان از اول مهرماه سال ۲۹ رسماً شروع بکار نمود و در دو ماهه اول شروع بکار آن چون کارگاه و وسایل کار کافی در اختیار دبیرستان موجود نبود لهذا تصمیم گرفته شد کلاسهای دبیرستان در محل دبیرستان منصور تشکیل و هنرجویان برای فراگرفتن تعلیمات فنی از کارگاههای هنرستان صنعتی تبریز استفاده نمایند . چندی نگذشت که اداره آموزش فنی و حرفه‌ای وزارت فرهنگ ضمن تقدیر و تحسین از این اقدام نیک اداره فرهنگ استان ۳ اعتبار کافی جهت تهیه وسایل کار و کارگاهها از محل اعتبارات فرهنگی سازمان برنامه در اختیار اداره فرهنگ استان ۳ قرار داد . بلافاصله در کوجه صدر ساختمانی برای مستقر نمودن دبیرستان اجاره و ریاست دبیرستان نیز در عهده آقای حسینی گذارده شده و ضمناً یکدستگاه ماشین اتومبیل جهت تعلیم رانندگی و انجام تعمیرات لازم خریداری و در اختیار دبیرستان قرار داده شد . و کارگاه نسبتاً آبرومندی نیز برای دبیرستان خریداری و تهیه گردید .

در شهریور ماه سال ۱۳۳۱ که تعداد محصلین و کلاسهای دبیرستان افزایش یافته بود ساختمان قبلی غیر کافی بنظر رسید لهذا دبیرستان بمحل استیجاری بعدی خود واقع در خیابان فردوسی انتقال داده شد و از مهر ماه سال ۳۰ ریاست دبیرستان در عهده آقای شایا گذارده شد و ایشان با همین سمت تا تاریخ بهمن ماه ۳۱ در دبیرستان مشغول انجام وظیفه بوده اند .

دورهٔ تحصیل در دبیرستان حرفه‌ای تعمیرات مکانیکی سه سال بوده و محصلین پس از اتمام دورهٔ تحصیلات ابتدائی خود وارد در این دبیرستان میگردند محصلین در دوران تحصیل خود در دبیرستان علاوه بر دروس نظری مطابق با برنامه‌های دقیق تنظیمی تعلیمات فنی زیر را فرامیگیرند:

سوهانکاری - جوشکاری - آتشکاری - آشنائی دقیق بطرز کار موتورهای انفجاری و احتراقی - نصب و پیاده کردن اقسام موتورها - تعمیرات اساسی موتورها - نقشه‌کشی فنی -سیم‌کشی برق و تعمیرات الکتریکی - آشنائی بطرز کار ماشینهای افزار و ضمناً به هنرجویان رانندگی اتومبیل نیز بطور کامل یاد داده میشود بطوریکه فارغ‌التحصیلان آرد به‌فرا گرفتن تعلیمات فنی مشروحه در فوق هر کدام راننده‌های ماهری نیز خواهند گردید .

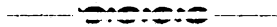
در سال جاری اولین دستهٔ فارغ‌التحصیل های این دبیرستان تقدیم جامعه خواهند گردید . موضوع قابل توجه اینکه بفارغ‌التحصیلهای این دبیرستان گواهی‌نامه‌ای داده خواهد شد که فقط درجهٔ تخصص آنرا در رشته‌های فنی تحصیلی‌شان نشان دهد و این گواهی‌نامه فقط از لحاظ فن و صنعت ارزش خواهد داشت بنابراین اتکاء فارغ‌التحصیلهای همواره بمعلومات فنی و هنری خواهد بود که در دوان تحصیل خود در دبیرستان فرا گرفته‌اند .

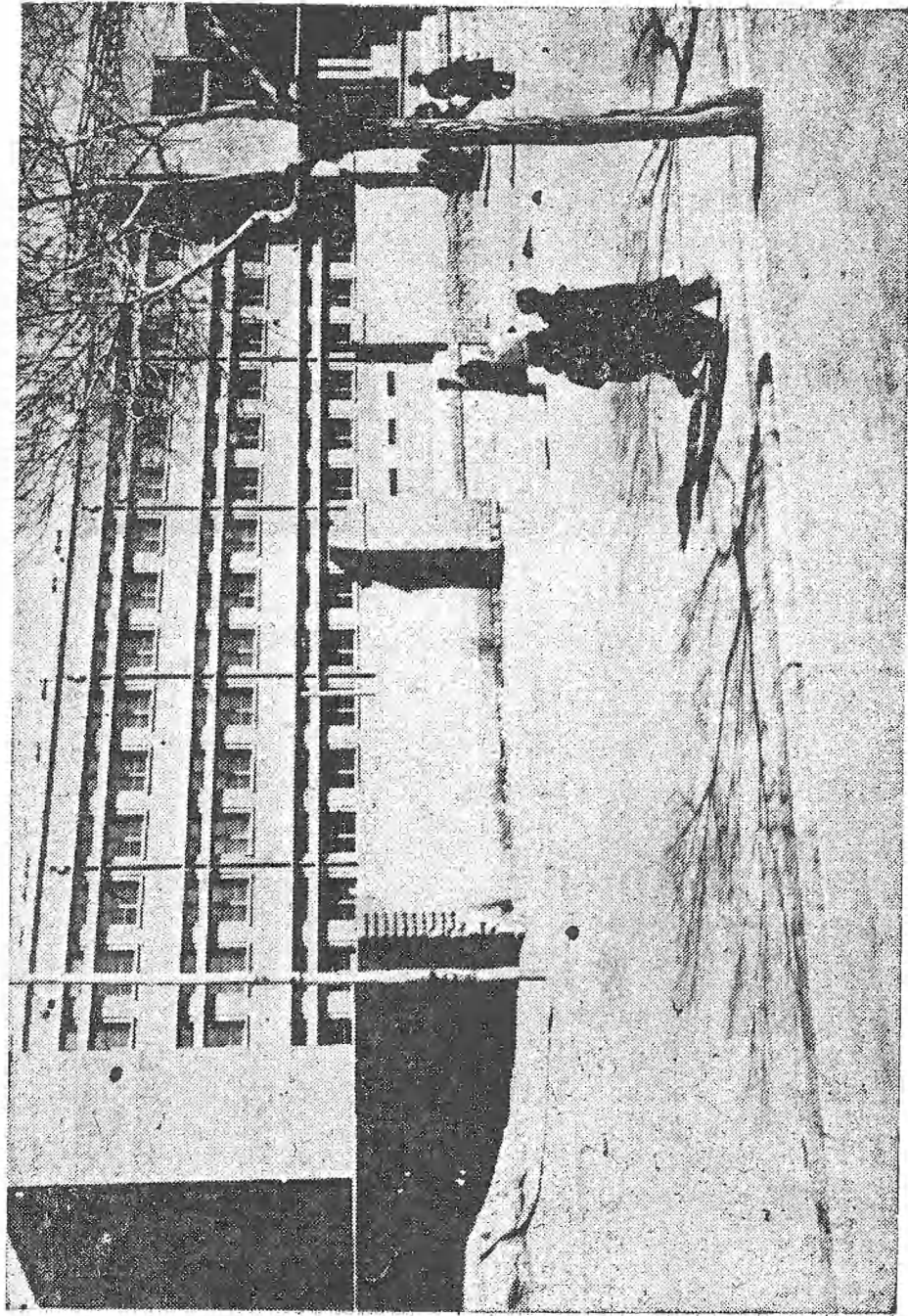
فرق اساسی این دبیرستان با سایر دبیرستانهای وزارت فرهنگ روی این موضوع مهم خواهد بود که فارغ‌التحصیلهای آن بلافاصله پس از خاتمهٔ تحصیلات خود خواهند توانست در رشتهٔ تخصصی خود شغل آزادی را انتخاب نموده و از مراجعه بدارات دولتی بمنظور درخواست کارهای اداری و دفتری بی‌نیاز گردند .

در بنای استیجاری بعدی دبیرستان نیز بهیچوجه ملاحظهٔ نکات فنی بمحل نیامده بود و ازلیهٔ دبیرستان همواره از این حیث در مضیقه و زحمت بودند و چون منظور اساسی از ایجاد بنای معظم هنرستان صنعتی تمرکز دادن تمام مؤسسات آموزش فنی و حرفه‌ای آذربایجان در آن میباشد لهذا تصمیم گرفته شد با استفاده از بقیهٔ اعتبارات ساختمانی سازمان برنامه در تکمیل بلوک C ساختمان هنرستان اقدام و از آن بمنظور استقرار کلیهٔ قسمتهای دبیرستان حرفه‌ای تعمیرات مکانیکی استفاده گردد .

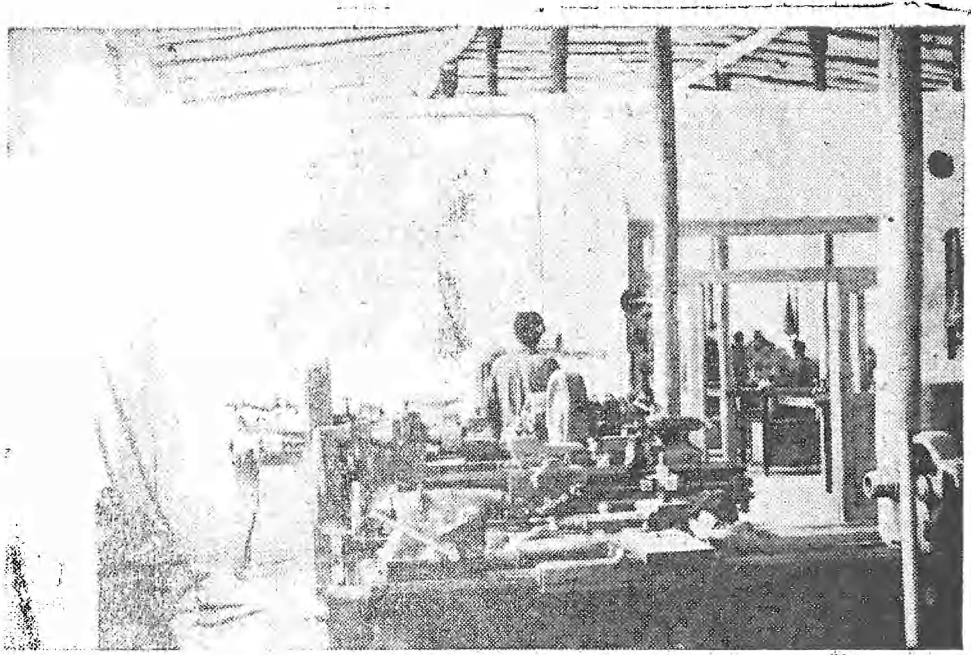
در اوایل اردیبهشت ماه سال ۱۳۳۲ کلیه عملیات تکمیلی بلوک C خاتمه پذیرفت و روز چهارشنبه ۲۲/۲/۳۲ دبیرستان حرفه‌ای بمحل اصلی خود واقع در ساختمان هنرستان صنعتی انتقال و اداره آن نیز بموجب ابلاغ رسمی اداره فرهنگ استان ۳ در عهده آقای مهندس جواد فلاحتی رئیس هنرستان صنعتی تبریز گذارده شد.

امیداست در نتیجه توجهات اولیاء محترم دولت و اقدامات جدی و راهنماییهای اداره آموزش فنی و حرفه‌ای وزارت فرهنگ و علاقمندی فرهنگ آذربایجان کلیه قسمتهای ناقص و ناتمام ساختمان هنرستان بترتیب تکمیل و از آن بمنظور توسعه هنرستان و تأسیس مدارس حرفه‌ای جدیدیکه از طرف اداره فرهنگ استان ۳ تصمیمات لازم در خصوص ایجاد آنها اتخاذ گردیده است استفاده گردد.

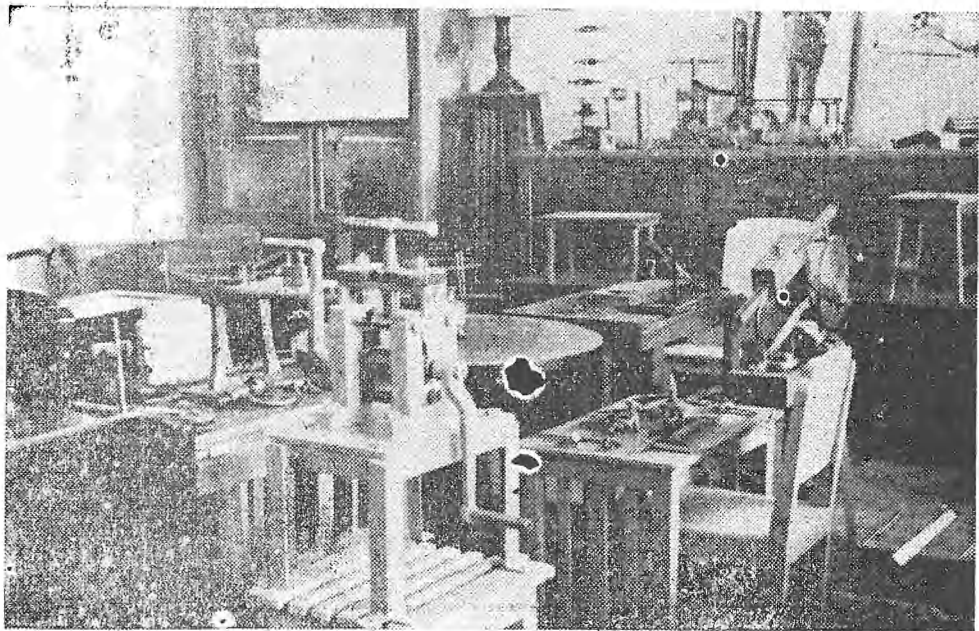

نمای جنوبی قسمت چهارطبقه ساختمان هنرستان که اختصاص بکلاسها دارد. در انتهای سمت راست بنا قسمت نیمه تمام B ساختمان که مشتمل بر سالنهای فیزیک و نمایش و سرسرای ورودی اصلی میباشد دیده میشود

منظره‌ای از ماشین‌خانه؛ بخش فلزکاری هنرستان
 در این قسمت هنرجویان بطرز کار انواع ماشینهای افزار و موتورها
 آشنائی پیدا می‌نمایند

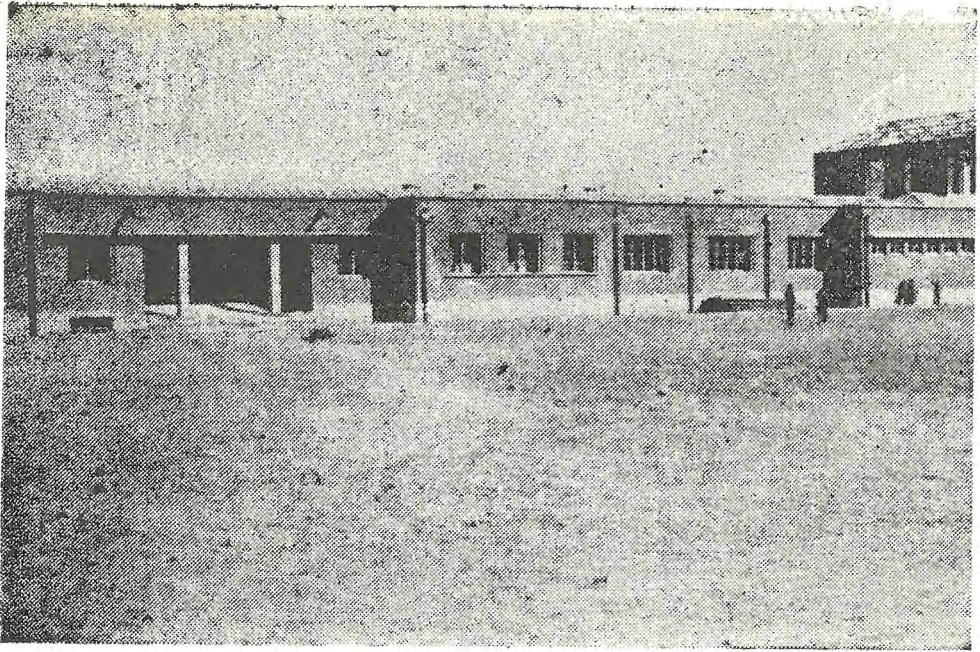
منظره‌ای از نمایشگاه کارهای دستی هنرجویان
 در این اطاق محصولهای ساخته شده توسط هنرجویان هنرستان نگهداری
 و به‌عرض تماشای مراجعین و علاقمندان گذارده میشود

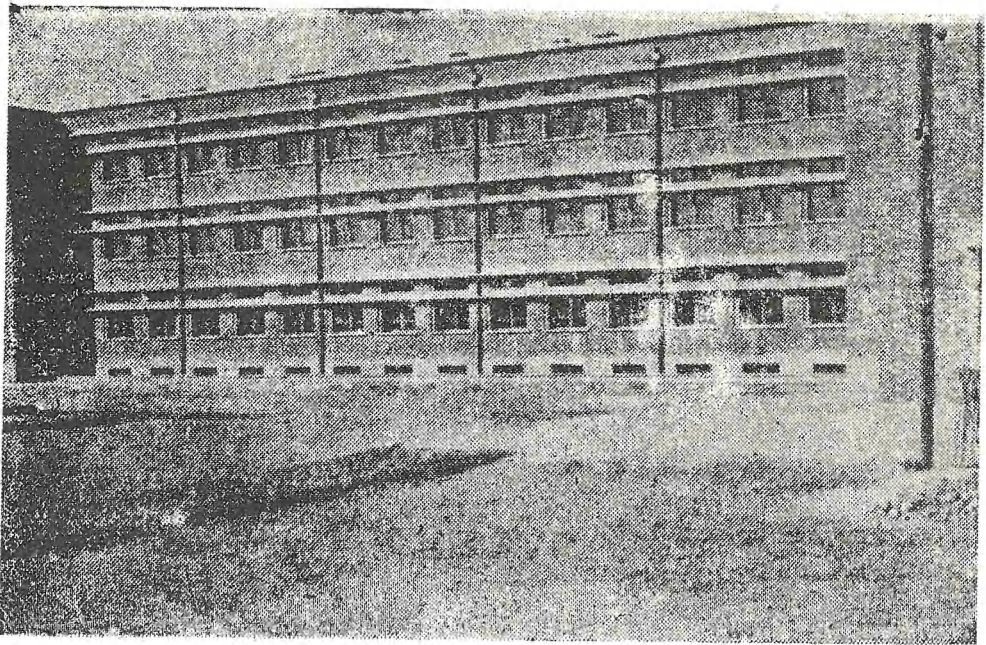
منظره‌ای از ماشین‌خانه بخش درودگری هنرستان
در این قسمت هنرجویان بطرز کار انواع ماشینهای چوب بزی
آشنائی پیدا مینمایند

کارگاه کارهای دستی بخش فلرکاری هنرستان
در این قسمت هنرجویان تحت نظر هنرآموزان و استادکاران مجرب انواع کارهای
دستی آهنگری را فرا میگیرند

نمای غربی ساختمان کارگاههای نیمه تمام هنرستان
 بلوکهای J-I-H-G-F-E-D

نمای جنوبی بلوک A ساختمان هنرستان تبریز
 در این قسمت ۱۵ باب اطاق درس و دو باب سالن وجود دارد در این سالنها
 فعلا کارگاههای بخش درودگری هنرستان مستقر شده اند.

صفحه	سطر	غلط	صحیح
۶	۱۹	۱۴۹۴۳۰	۱۴۹۳۰

در صفحه ۳۴ ردیف ۹ بشرح زیر اصلاح میشود:

۲۹۵۷۰۰۱۰	-	۳۹۵۷۰۰۱۰	۲۲۳۸۸	-	-	۱۷۱۸۲۰۱۰	خلخال	۹
----------	---	----------	-------	---	---	----------	-------	---